

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΔΥΟ ΚΟΥΤΩΝ

ΟΙ ΤΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ

— Πώς σοῦ φάνηκαν, ἀλήθεια, τὰ καμώματα τῶν ταύρων στὸ Φάληρο;

— Πολὺ φυσικά! Κυριακὴ πρωτὶ, μουσική, δροσολογήματα στὰ κίосκια, καί, κοντὰ στ' ἄλλα, τόσες γελιάδες. Γιατί νὰ μὴν πᾶνε κι' αὐτοὶ νὰ πάρουνε τὸν ἀέρα τους; Μήπως οἱ ταῦροι γινήκανε μονάχα γιὰ νὰ σφάζονται; Ἐπειτα, πού ξέρεις; Μπορεῖ νὰ θέλανε καὶ νὰ γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ αὐτοὺς πού θὰ τοὺς φᾶνε.

— Περίεργη ἐπιθυμία!

— Περίεργη, ἀλλὰ πολὺ φυσική.

— Καὶ ὅμως οἱ γλεντζέδες τοῦ Φαλήρου δὲν εἶχανε τὴν ἐνίστασιν ἐπιθυμία. Νὰ γνωρίσουνε δηλαδὴ αὐτοὺς πού θὰ τὶς φᾶνε.

— Μ' αὐτοὶ συνειθίζουν νὰ κάνουν αὐτὲς τίς γνωριμίες: στὸ πιότο. Ἐκεῖ γνωρίζονται στενώστα. Καὶ πρέπει νὰ γνωρίζεις, ὅτι ἕνας ταῦρος δὲν ἐνδιαφέρει ἕναν ἄνθρωπο, παρὰ ὡς φιλέτο, ὡς κοτολέττα, ὡς στηθούρι βραστό, ὡς ὡς ἰα λεπτομέρεια τέλος πάντων. Ἐποὶ ἐξηγεῖται ἡ κακὴ ὑποδοχή, πού λάβανε οἱ ταῦροι στὸ Φάληρο.

— Μὰ κι' αὐτοί, φαίνεται, πὼς δὲ φερθήκανε καλά. Ἀντὶ νὰ κάτσουν νὰ πάρουν τὴν πᾶστα τους στὸ κίосκι, ἀρχίσανε νὰ κυνηγοῦνε τίς γυναῖκες.

— Κι' αὐτὸ ἦταν πολὺ φυσικό. Τὸ κόκκινο χρῶμα ἐρεθίζει, καθὼς ξέρεις, τοὺς ταῦρους. Καὶ οἱ γυναῖκες τώρα τελευταῖα, μοιάζουνε παραπολὺ μὲ τίς κόκκινες παντιέρες τῶν ταυρομαχῶν. Οἱ ταῦροι νοιώσανε κτὴ δίψα τῶν κεράτων, ὅπως λέει κι' ὁ ποιητής.

— Περίεργο! Οἱ ἄνθρωποι δὲν τὴν νοιώθουν ποτὲ αὐτὴ τὴ δόξα.

— Ἀληθινὰ περίεργο. Ὁ ταῦρος ὅταν νοιώσῃ νὰ τοῦ φυτρώσουν τὰ κέρατά του, ἀρχίζει νὰ καταλαβαίνει τὴ δύναμή του, περηφανεύεται, ἀντρεῖται. Ὁ ἄνθρωπος, σὴν ἴδια περίσταση, ἡμερεύει. Μὲ τὸ ἴδιο τὸ ὄργανο ὁ ταῦρος χτυπάει, ὁ ἄνθρωπος χαϊδεύει.

— Ἕνας ἐκφυλισμὸς δηλαδὴ τῶν κεράτων ἀπὸ τὸ ἕνα ζωολογικὸ εἶδος στὸ ἄλλο.

— Ἐποὶ θὰ εἶναι.

— Ὅστόσο, φαίνεται ὅτι ἔγινε μεγάλο κακὸ στὸ Φάληρο. Λένε πὼς ἀποβάλανε καὶ μερικὲς γυναῖκες ἀπ' τὸ φόβο τους.

— Αὐτὸ δὲν τὸ πιστεύω. Οἱ τίμιες γυναῖκες συνειθίζουσιν νὰ κάνουν αὐτὴ τὴ δουλειὰ στὸ γιατρό τους. Δὲν περιμένανε νὰ κατεβοῦν στὸ Φάληρο γιὰ νὰ λαφροδοῦνε.

— Ἐμῶς ἂν ἔγιναν ἄλλες ζημιές;

— Ἕνας ἀπὸ τοὺς ταῦρους, λέει, ἀπάνω σὴν ὀρμὴ του ἔσπασε μερικὰ γυαλικά τοῦ ἡφαίστου. Ἐπληρώθηκε μάλιστα ὁ κακομοῖρος καί, καθὼς ἔμαθα, τοῦ παρουσιάστηκαν φαινόμενα σηψαίμιας καὶ κινδυνεύει.

— Τοὺς ἔπιασαν ἐπὶ τέλους;

— Μὰ λένε πὼς δοκίμασε νὰ τοὺς συλλάβῃ ὁ ξενόδοχος τοῦ Φαλήρου, γιὰ νὰ τοὺς πᾶν ἴσα σὴν κουζίνα. Εἶχε ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ μοσχαράκια τοῦ γα-

λάτου. Δὲν τὰ κατάφερε ὅμως. Ἀπ' τὴν ἀπελπίσια του τότες ἔπιασε μιὰ γάτα ἀπ' τὴν οὐρά.

— Μήπως τὸ βράδυ εἶχε λαγὸ στὸ μενού;

— Αὐτὸ δὲν τὸ παίρνω ἀπάνω μου.

— Ὁ ταῦρος τί ἀπόγεινε;

— Λένε πὼς τράβηξε ἴσα κατὰ τὸν Πειραιᾶ.

— Μήπως τοῦ εἶχε τὸ γεῖμα κανέναν ἐφοπλιστή;

— Δὲν πιστεύω. Οἱ ἐφοπλιστὲς συνειθίζουσιν νὰ πᾶν τὸν ταῦρο ἀπὸ τὰ κέρατα. Θὰ κινδύνευε. Πήγε στὸν ὁδοντοῖατρό.

— Νὰ χρυσώσῃ τὰ δόντια του;

— Ὄχι! Αὐτὰ τὰ χρυσόσουν οἱ ζωέμποροι, οἱ χασάπηδες κι' οἱ ξενοδόχοι. Δὲ διάβασες τίς ἐφημερίδες; Μπήκε στοῦ ὁδοντοῖατροῦ καὶ τοῦ τᾶκανε θύλασσα.

— Εἶχε προηγουμένα;

— Πὼς νὰ μὴν ἔχῃ; Ἄν δὲν ὑπῆρχαν ὁδοντοῖατροὶ στὸν κόσμῳ, οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι θὰ τρώγανε ἀραρούτι. Δὲ θὰ τρώγανε βουδάλια! Τέλος πάντων, οἱ μόνοι ἀπαρηγόρητοι ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία εἶναι οἱ ξενοδόχοι κι' οἱ καφετζήδες τοῦ Φαλήρου. Δὲν προφθάσανε, βλέπεις, νὰ λάβουν τὰ μέτρα τους.

— Ποιά μέτρα;

— Πρωτῶς ποιά μέτρα; Νὰ βάλουν, χριστιανέ μου, στίς ἐφημερίδες, ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ μουσικὴ καὶ θέατρο θάχουν καὶ ταυρομαχίες. Θὰ χαλοῦσε ὁ κόσμος! Ἐποὶ τὸ θέαμα πῆγε χαμένο γιὰ τὴν τσέπη τους.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Ἕνα διαμάντι σπάνιας ὁμορφιάς ξεχωρίζουμε μέσα στὴν ἐκλεχτὴ ὦλη τοῦ τελευταίου τεύχους τοῦ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Λύρα». Εἶναι ἡ «Ὠδὴ σ' ἕνα καράβι» τοῦ κ. Α. Κοκκοῦλα, Αἰσθημα, ἰδέα καὶ μορφὴ εἶναι τόσο συννησμένα κι' ἀρμονισμένα, πὺν δείχνουν μιὰν ἐξέλιξη τοῦ νέου ποιητῆ, ἄξια προσοχῆς ἀπὸ τὸν καθένα πὺν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ποίηση.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἄμερικὴ.— Τὸ ἀμερικανικὸ μηηνιατικὸ περιοδικὸ «The Liberator» δημοσιεύει τὰκόλουθα, κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο «ἀληθινὴ στρατιωτικὴ ποίηση», ἀπὸ ἀφορμὴ ἐνὸς ποιητικοῦ ἱόμου τοῦ Siegfried Sassoon. (Counter — Attack and Other Poems. 125 Σολ. Ἐκδοσὴ E. P. Dutton καὶ Co) :

«Ὡ σεῖς πλήθη μὲ τὰ εὐχαριστιμὲνα πρόσωπα καὶ τὰ γελαστὰ μάτια — πὺν ζητωκρανάζετε ὅταν διαβαίνουν μπροστὰ σας οἱ στρατιῶτες, τὰ νὰ παλικάρια, — κρυφτεῖτε στὰ σπῖτια σας καὶ παρακαλέστε τὸ Θεὸ νὰ μὴ γνωρίσῃ ποτε σας — τὴν κόλαση ὅπου πηγαίνουν τὰ νὰ — τα κι' ἡ χαρά.

«Τὸ παραπάνω γράφτηκε ἀπὸ ἕνα πὺν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸ γράφῃ. Εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ ἕνα ποίημα, «Ἀντοκτονία στὰ χαρακώματα», τοῦ Σίγφριδ Σάσσον, πὺν δοκίμασε αὐτὴ τὴν κόλαση σὸν ἀγγλικὸ στρατό. Τὸ βιβλίο του εἶναι ἡ ἀληθινὴ καὶ μοναδικὴ πολεμικὴ ποίηση τοῦ στρατιώτη. Λέει ἐ-

κεῖνο πού αἰσιάνθηκε ὁ ἀπλὸς στατιώτης. Κι' ἄρρεσε τοὺς στρατιώτες. «Τὰ ποιήματά του,—λέει ὁ φίλος του Ροδέριος Νίκολς σὶν πρόλογο τοῦ βιβλίου,—εἶχαν ἀξιοσημείωτη ἐπιτυχία στοὺς στρατιώτες, πὺν πολεμοῦσαν στὴ Γαλλία. Τὸ συναντιοῦσε κανεῖς παντιού.—'Αλλό! τὸν γνωρίζεις λοιπὸν τὸ Σίγφριδ Σάσσον; Πές του το λοιπὸν νὰ φροντίσει νὰ τὸ διαβάσουν ἐκεῖνοι πὺν δὲν τὸν δοκίμασαν ἀπὸ κοντὰ τὸν πόλεμο. Τέτοιο βιβλίο μᾶς χρειάζεται. "Ε-χουμε χοριάσει πιά τὰ μπόσικα «δόξα ἢ θάνατος» τῶν γέρον»»

«Ἡ ποίηση τοῦ Σίγφριδ Σάσσον μᾶς δίνει, ὅσο εἶναι δυνατὸ νὰ τὸ κατορθώσουν τὰ λόγια, τὴν πραγματικότητα τοῦ πολέμου εἶναι σκαιή, τρομερή, τυραννισμένη, μαύρη ἀπὸ ἀπελπισιά, καὶ φαιδρὴ μ' ἓνα σπασμωδικὸ εἰρωνικὸ γέλιο. Καὶ εἶναι γεμάτη μίσος—μίσος γιὰ κείνους πὺν εἶναι ἡ αἰτία τοῦ πολέμου, γιὰ τὸν Κίτρινο Τύπο, γιὰ τοὺς βουλευτὲς τῆς Δεξιᾶς, γιὰ τοὺς ἡλικιωμένους κυρίους πὺν συγχάζουν σὺς λέσχεις καὶ πὺν στείλανε τὰ παιδιὰ τους νὰ πολεμήσουν, γιὰ τὶς γυναῖκες πὺν ἐπιθυμοῦνε «ἡρώες» καὶ φτιάχνουν συντριμμία, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πὺν δὲν ξέρουν τί εἶναι ὁ πόλεμος. Κι' ὁ ποιητὴς ξέρει πὺς ἐκεῖνοι ποτε δὲ θὰ μάθουν τί εἶναι ὁ πόλεμος—πὺς δὲ θένε νὰ τὸ μάθουν:

«Καὶ τί πειράζει;—χάσατε τὸ φῶς σας;...—Υπάρχει τέτοια λαμπρὴ ἐργασία γιὰ τοὺς τυφλοὺς—καὶ θάνα οἱ ἄνθρωποι γιὰ σᾶς πάντα γεμάτοι καλοσύνη.—καὶ θὰ καθόσαστε στὴν ταράτσα μὲ τὶς θύμησές σας—μὲ τὸ πρόσωπό σας στραμμένο κατὰ τὸ φῶς.

«Καὶ τί πειράζει;—τὰ ὄνειρα τῆς κόλασης;...—Θὰ μπορεῖτε νὰ πίνετε καὶ νὰ λημονεῖτε καὶ νὰ χαίροσαστε,—κι' ὁ κόσμος δὲ θὰ σᾶς πεῖ ποτε πὺς εἰστε ἱεροί—γιατὶ θὰ ξέρουν πὺς πολεμήσατε γιὰ τὸν τόπο σας,—καὶ κανένας, σὶν παραμικρὸ, δὲ θὰ σᾶς ἐνοχλεῖ.»

«Ναί, μὰ τὸ κάνουν αὐτοί;... «Κανένας,—λέει σὶν ἴδιο μέρος ὁ φίλος του,—ποτε νὰ μὴ πεῖ μῆτε μιὰ λέξη πὺν νὰ κάνει τὸν πόλεμο νὰ φαντάζει. Εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ λέει κανεῖς τὸ πὺς, πολλὰς φορὲς, τὸ ἄτομο μπορεῖ νὰ ποτήσει ὁ αὐτὸν κάποια ψυχικὴ δύναμη. Γιατὶ ὁ πόλεμος εἶναι κόλαση καὶ οἱ αἰτιοὶ τοῦ πολέμου εἶναι κακοῦργοι.»

«Ὁ πρόλογος μᾶς μαθαίνει πὺς ὁ ποιητὴς πῆρε τὸ Στρατιωτικὸ Σταυρὸ τῆς Ἀξίας. Δὲ μᾶς μιλεῖ γιὰ κανένα ἄλλο ἀπὸ τὰ περιστάτικα τῆς ζωῆς. "Οσα ἀκουσα σχετικὰ εἶναι πολὺ ἀδέβια καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὰ εἰπῶ ἐδῶ. Μὰ μοῦ φαίνεται πὺς οἱ παρακάτω στίχοι λένε ἀρκεῖα:

«Μὲ διώξαν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ὑπομονετικὸς ἀνθρώπους πὺν πολεμᾶνε.—Μοῦ εἶχανε μαλακώσει τὴν καρδιά καὶ τοὺς λυπήθηκα, μοῦ εἶχανε σκληράνει τὴν περηφάνια μου.—Ὁ ἓνας κοντὰ σὶν ἄλλον, πονεμένο πλευρὸ κοντὰ σὲ πονεμένο πλευρὸ,—φεύγαν ἀπὸ τὰ πλατιά, φωτε-ρὰ δάση τῆς ζωῆς.—Τὰ δάσανά τους ἦταν καὶ

δικά μου καὶ πάντοτε σὶν μάτια μου—πηγαῖναν τιμημένοι. Μὰ πέθαιναν,— ὄχι ἓνας ἓνας: καὶ φώναζα ἐπαναστατημένος—σὲ κείνους πὺν τοὺς ἔστειλαν σὶν σκοιὰδι τῆς νύχτας.

«Τὸ σκοιὰδι μᾶς λέει πόσο μάταια ἀγωνίστηκα—νὰ τοὺς λευτερώσω ἀπὸ τὴν κόλαση ὅπου εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ μένουν μὲς στοὺς σκοτεινοὺς λάκκους καὶ νὰ σπαράζουν, νὰ ἐσκιζο-νται καὶ νὰ κομματιάζονται—ἀπὸ τὰ λυσσοσπέννα κανόνια. Ἡ ἀγάπη μὲσπορῶσε στὴν διαμαρτυρία.—Καὶ ἡ ἀγάπη μὲ φέρνει πάλι νὰ ψηλαφῶ μαζί τους τὸ σκοιὰδι τῆς κόλασης—καὶ σὶν τυραννισμένα τους τὰ μάτια ἤμουνα συχωρεμένος.»

«Οἱ στρατιώτες ὄνειρεύονται.» Καὶ κεῖνο πὺν ὄνειρεύονται εἶναι εἰρήνη. "Οχι ἡ εἰρήνη πὺν θὰ ἐρ-θει, μόν' ἡ εἰρήνη πὺν πέραςε, πρὶν νὰ μάθουν πὺς οἱ γέροντες καὶ οἱ γυναῖκες θὰ τοὺς ἔστειλαν μὲ τόση χαρὰ γιὰ νὰ πεθάνουν. Γιατὶ, γυρίζοντας πίσω, ἀνα-μεσὸ σ' αὐτοὺς τοὺς χαρούμενους ἀνθρώπους, δὲ θὰ μπορέσουν ποτε νὰ τοὺς δώσουν νὰ καταλάβουν τὴ φρίκη τοῦ ὅ,τι ἔκαναν. Δὲν ἔχουνε λέξεις γιὰ νὰ τὸ ποῦν, καὶ θὰ κατεβοῦνε σὶν τάφο σιωπηλοί... ἀκούγοντας, ἀναγκασμένοι νάκουνε τοὺς ῥήτορες καὶ τοὺς λογίους καὶ εἰς πατριωτικὲς κυρίες πὺν θὰ τοὺς λένε πόσο ὑπέροχα ἦταν ὅλα αὐτὰ πὺν γίνηκαν. "Εξ-ἀπὸ αὐτὴ τὴ εὐωπὴ σηκώθηκαν ῥεῖς φωνῆς, ῥιχνον-τάς μας κατὰμουτρα τὴν ἀλήθεια—ἡ φωνὴ τοῦ Γάλλου στρατιώτη, Barbusse τοῦ Αὐστριακοῦ στρατιώτη Latzko τοῦ Ἀγγλοῦ στρατιώτη Sassoon. Μι-λάνε ἀπὸ μέρους ὅλων τῶν νεκρῶν.»

***

Γ α λ λ ί α.—'Ο Robert Vallery—Radot σὶν βιβλίο του «Le Réveil de l'Esprit» βρῖσκει πὺς ἡ γαλλικὴ Ἐκκλησία δὲ γνώρισε ποτε τῆς μιᾶν ἐ-ποχῆ σὶν καὶ τὴ σημερινή. «Ὅλες οἱ πλάνες τῆς σκέ-ψης, λέει, πὺν, τὸν περασμένο αἰῶνα, προσπάθησαν νὰ τὴν ἐξαφανίσουν καὶ πὺν εἶχαν σαγηνέψει τὸ ἄν-θος τῆς ἀνθρωπότητας, ὁ πανθεισμός, ὁ ρασιοναλι-σμός, ὁ οὐμανιταρισμός, καὶ τᾶλλα τέτοια πέφτουν συντριμμία.» Κατὰ τὴν ιδέα τοῦ συγγραφέα, ὅλες αὐ-τὲς οἱ πλανερὲς ιδέες εἶναι φροῦτα γερμανικά, καὶ τώρα ὁ Χριστὸς θὰ λευτερώσει ἀπ' αὐτὲς τὸ ἀνθρώ-πινο πνεῦμα.

Εἶναι κι' αὐτὸ μιὰ ιδέα. "Ισως τὸ μεγάλο δρᾶμα νὰ ξυπνήσει μὲς σὺς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων τὸ θεη-σκευτικὸ αἶσθημα. "Ισως νὰ λευτερώσει τὰ πνεύματά τους ὁ Χριστὸς. "Ομως ποῖος Χριστὸς; Ἐκεῖνος πὺν χωρίζει τοὺς ἀνθρώπους, ἡ ἐκεῖνος πὺν τοὺς ἐνώ-νει; Καὶ θὰ εἶναι λεύτερο τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων διὰν πάψει νὰ ἐρευνᾷ—τοῦ κάκου, ἔστω!—καὶ θὰ πιστεύει μονάχα; Καὶ δὲ θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ συν-πάρξει ἡ φιλοσοφικὴ ἀναζήτηση μαζί μὲ τὴν ἀγάπη τὴ χριστιανική, πὺν αὐτὴ εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ; Χίλια ρωτήματα πὺν γυ-ρεύουν ἀπάντησιν. Ἡ γαλλικὴ Ἐκκλησία καὶ κάθε χριστιανικὴ Ἐκκλησία δὲ θάπρεπε ἴσως νὰ περ-νέ-νουν νὰ στηλωθοῦν ἀπὸ τὸν πόλεμο ἴσως θάπρεπε νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ ξαναχτιστοῦνε

σύμφωνα με τις νεώτερες ανάγκες μας. 'Αλλιώς τι μπορεί όχι μόνο να μην κερδίσουν παρά και να χάσουν κι' ό,τι έχουν. Κι' επειδή ή πίστη είναι ένα απ' τα κυριότερα ουσιαστικά της ανθρώπινης ψυχής, υπάρχει φόβος να πιστεύει ο κόσμος σ' άλλα χειρότερα πράγματα, κατά την ιδιοσυγκρασία του και τη μόρφωσή του: Στις επιστήμες, σέ υπερανθρώπους, σέ πεπρωμένα, σέ πνεύματα, σέ εικόνες, σέ νερά, σέ τραπέζια, σέ δαχτυλίδια, στους ντελβέδες του καρτέ. Τò να θέλει όμως κανείς, όπως κάνει ο συγγραφέας, να υποστηρίξει σήμερα την 'Εκκλησία φέρνοντας την σ' αντίθεση με τη φιλοσοφία και κολακεύοντας το έθνικό αίσθημα, είναι, θαρρούμε, σά να γυρεύει να στηρίξει ένα έτοιμόροπο σπίτι βγάινοντας πέτρες από τα θεμέλια του.

— Κι' επειδή ο λόγος για το θρησκευτικό αίσθημα: 'Ο Joseph de Tonquédec έβγαλε τελευταία μια φιλοσοφική, θρησκευτική και καλλιτεχνική μελέτη για «Τò έργο του Πòλ Κλωντέλ», που πρέπει να διαβαστεί απ' όσους θέλουν να σχηματίσουν μια καθαρή ιδέα για τη θρησκευτική εξέλιξη του Γάλλου ποιητή.

— «'Ο Πόλεμος τών Στρατιωτών» είναι ένα βιβλίο γραμμένο από δυο στρατιώτες, τους Raymond Lefèvre και Paul Vaillant Couturier, και αφιερωμένο «Από εκείνους που πολέμησαν δίχως μίσος σέ κείνους που μίσησαν δίχως να πολέμησουν». Και μόνη ή αφιέρωση άρκεί να μās τραβήξει το ενδιαφέρον και τη συμπάθεια. Τò βιβλίο προλογίζεται από τòn Henri Barbusse, γνωστό για τις ανθρωπιστικές του ιδέες, και είναι λιγότερο έργο της φαντασίας και περισσότερο αληθινή περιγραφή όπου ζωγραφίζεται ή τραγική και μονότονη ζωή του μετώπου. Είναι πράγματι ο πόλεμος τών στρατιωτών, ο γεμάτος λάσπες και πτώματα, ο πόλεμος δίχως μίσος, όπως τονέ γνώρισαν οι δυο πολεμιστές που έγραψαν τò βιβλίο, από τò όροπέδιο της Λορέν ύσα με τους κήπους του Περιές και τους λόφους του Βερντέν.

[Κι' αυτό μās φέρνει σιò νου ένα άλλο βιβλίο, τη «Ναυμαχία της 'Ελλης» του κ. Φάλτλιντ που μās παρονοιάζει με τέτοια χρώματα τòn πόλεμο της θάλασσας, ώστε μās κάνει να θέλαμε να είμαστε και μείς μαζί. Είναι ή διαφορά της τύχης του φαντάρου από την τύχη του ναύτη; Είναι ή διαφορά της ιδιοσυγκρασίας τών συγγραφέων; Ίσως ή διάκριση: Τò ένα κρατάει τέσσερα χρόνια, τò άλλο μερικές ώρες.

— «Les Nouveaux Oberlé», τò τελευταίο μυθιστόρημα του Ρενέ Μπαζέν, είναι ή ιστορία μιας γαλλικής οικογένειας της 'Αλσατίας, που παίζεται σιò διάστημα του τελευταίου πολέμου. Τά μέλη αυτής της οικογένειας, και κυρίως οι δυο άδερφοί που είναι τά κύρια πρόσωπα του μυθιστορήματος, έχουνε διαφορετική αντίληψη για τò καθήκόν τους ως 'Αλσατών.

'Ο ένας από τους άδερφους μένει πιστός 'Αλσατός πολίτης και, μολοντί αποφασισμένος να μην ύπηρητήσει παρά σιò ρωσικό μέτωπο και ναποφύγει όσο μπορεί να πολεμήσει, καταβάσσεται σιò γερμανι-

κό στρατό. Καταλήγει όμως σιò γαλλικό μέτωπο και θρίσκειται αναγκασμένος να πολεμήσει εναντίο σιòς Γάλλους. Τότε αφήνει τά χαρακτηριστικά και, περνώντας τò γαλλικό μέτωπο, φτάνει σιò Massevaulx, την ιδιαίτερή του πατρίδα, που σιò μεταξύ είχε γίνει γαλλική. Κι' έτσι, σιò έξης ύπηρετεί την πατρίδα του, και τò γαλλικό του αίσθημα θρίσκειται σ' άρμονία με τη συνείδησή του.

'Ο άλλος άδερφός, ο Πέτρος, που είναι και ο ήρωας της ιστορίας, πιò φανατικός και πιò αποφασιστικός, φεύγει άμέσως με τò κήρυγμα του πολέμου και κατατάσσεται σιò γαλλικό στρατό. Έκει όμως τòn περιμένει ή απογοήτευση. Και σ' αυτό τò σημείο επιμένει ο συγγραφέας, θρίσκοντας έτσι τòn τρόπο να εκθέσει τις εθνικιστικές, μοναρχικές του ιδέες, που αποτελούνε, μπορεί κανείς να πεί, τη «θέση» όλων των βιβλίων. Άμέσως όυ φτάνει, ο Πέτρος, αρχίζει κάπως ναπογοιεύεται. Μès σιò φαντασία του είχε κάνει μια εικόνα ιερή, θρησκευτική, κάπως μυθιστοκώπη για τη Γαλλία. Και ή Γαλλία που βλέπει από κοντά δέν της μοιάζει. Βρίσκει χίλια δυο ψεγάδια σιò χώρα που ο λαός της είναι υπαράδειγμα θυμασιò ενός λαού που κάνει τò καθετί για να πεθάνει κι' όμως δέν πεθαίνει.» Έννοείται πως βλέπει τά ψεγάδια που βρίσκει σιò σημερινό πολίτευμα ο αντιδημοκρατικός συγγραφέας.

Εντυχώς ο Πέτρος συναντάει μιαν οικογένεια που κρατάει όλες τις αρχαίες παράδοσης της αλλοτινής Γαλλίας. Είναι ή οικογένεια ενός βαρώνου, που συναντάει τòn Πέτρο σ' ένα νοσοκομείο κι' αρχίζει μαζί του πολιτική συζήτηση. Ένα σπουδαίο μέρος του βιβλίου είναι αφιερωμένο σις ιδέες που αλλάζουν σι δυο μεταξύ τους. 'Ο βαρώνος έξηγει σιόν Πέτρο πως ή Γαλλία μένει σιήν πραγματικότητα πάντοτε ή ίδια, και πως τò λάθος είναι σιò πολίτευμα, τη διοίκηση, την εκπαίδευση, που αδυνατίζουν και παραλούνε τις ανθρώπινες άρετές της φυλής.

'Ο βαρώνος έχει μιαν κόρη που είναι ποτισμένη με τις ίδιες άριστοκρατικές ιδέες, και—θά τò καταλάβετε—ο Πέτρος την ερωτεύεται, και τò ειδικό δίνει λίγο δροσιά σιήν κάπως τραχιά πολιτική διήγηση.

'Ο συγγραφέας μεταχειρίζεται για σύμμαχο του άριστοκρατισμού του τò έθνικό αίσθημα. Θαρρούμε πως, σιτά μάτια του κόσμου που στογάζεται κι' αιστάνεται, σιτά μάτια που κι' αν ήταν ως τά τώρα κλειστά, τάνοιξε ο πόλεμος,—αυτή ή συμμαχία άπτι να ώφελήσει, μπορεί σήμερα και να θλάψει και τις δυο τις ιδεολογίες.

— 'Ο πολιτισμός ως τά τώρα μελετάει, καταγίνεται, δουλεύει για να κάνει τη ζωή του άνθρωπου πιò ώραία και πιò μακριά. Η γιατρική φροντίζει να γιατρεύει τους άρρώστους και να παρατείνει τη ζωή εκείνων που δέν μπορεί να γιατρεύει. Άκόμα και σιò κρεβάτι του θανάτου, μ' όδυνηρές ένέσεις, πασχίζει να κρατήσει τη ζωή εκείνου που ξεγυρνάει μερικές ήμέρες ή και λίγες ώρες, μολοντί δέν έχει καμιαν έλπίδα να τονέ σώσει. Είναι ιερò καθήκον αυτό: άδιάφορο αν έτσι παρατείνει τò βασανιστήριο και την άγωνία μιας ψυχής.

Ξέρουμε τί μπορεί κανείς να πει για να υποστηρίξει αυτή την αντίληψη της επιστήμης και του πολιτισμού. Μά μ' όλα αυτά γεννιέται ένα ερώτημα: Ένας αληθινός πολιτισμός δε θα έπρεπε να πασokίξει να δώσει στους ανθρώπους ένα πιο ωραίο και πιο σύντομο θάνατο; Και μπορεί να λέγεται πολιτισμός εκείνος που ταιγκουνεύεται λίγων χρόνων ή λίγων μερών έπαρξη απέναντι σε μιάν ατέλειωτη άνυπαρξία;

Αυτές τις σκέψεις μās δόθηκε πολλές φορές άφορηή να τις κάνουμε. Και νά, τώρα το νέο μνθιστόρημα, «Le révolte», της Δανίδας κυρίας Κάρεν Μπράμσον έρχεται να κινήσει ένα τέτοιο πρόβλημα. Όμως πρέπει να ειπωθεί πως το βιβλίο της Μπράμσον είναι και μένει ένα ζωντανό μνθιστόρημα, μιá ιστορία που παίζεται ανάμεσα σε αληθινά πρόσωπα με σάρκα και οστά, κι όχι σε ψεύτικα κατασκευάσματα που δεν έχουν άλλο σκοπό παρὰ μόνο πως να έληφθίσουνε μιá «Θέση».

Είναι ή ιστορία ενός γιατρού, του δόκτορα Μωρέλ, που δεν έχει την ίδια γνώμη με τους άλλους γιατρούς πως πρέπει να παλεύει κανείς με το θάνατο, να δέχεται όλα τα μαρτύρια και να πασokίσει να παρατείνει όσο μπορεί περισσότερο και την τελευταία σπίδα της ζωής. Ο άγωνας, κατά την ιδέα του, δεν πρέπει να είναι έναντιο στο θάνατο που είναι αναπαύσιμος, που είναι ο εύεργετικός έπρος δίχως όνειρα, παρὰ έναντιο στον πόνο, στην κατάρτια και στην κακομοιριά. (Και την κάποις τρομερή του αυτή φιλανθρωπία την εφαρμόζει. Δίνει την εθνα να σί α σ' άλλος όσοι δεν έχουν να ελπίζουν τίποτα από τη ζωή, σ' άλλους τούς, δίχως ελπίδα λευτερώματος, σκλάβους του πόνου.

Είναι ένας αναρχικός της σημερινής ήθικης, ένας επαναστάτης έναντιο στις ιδέες που επικρατούνε για τη ζωή. Και δέν διιστάζει να εφαρμόσει το σύστημά του μήτε στη γυναίκα που αγαπάει περισσότερο απ' όλα σ' αυτό τον κόσμο, μήτε στον ίδιο τον εαυτό του. Το σύστημά του αυτό γεννάει τη φρίκη και μαζί και τη συμπάθεια. Ίσως είναι εγκληματικό. Όμως το βιβλίο της Κας Μπράμσον άγγίζει ένα θέμα που είναι άξιο ναποτελέσει πρόβλημα για την ανθρώπινη σκέψη.

Το να πολεμής, από δω κι από κεί, μ' ένα βήμα σημειωτό, να ταιριάζεις ιαταίριαστα, β,τι κρατιέται κορφομένο, με β,τι λαχταρίζει φτερωτό, σά να είναι πιο κοντόφασο και πιο αστόχαστο· κάτι ή πολν παιδιάτικο ή ανήθικο. Είναι κάποιος συμβιβασμός αοιηιδίαστος με τη σκέψη και με τη γνώση, όμως πραγματικά κάτι εύκολο και κοφιο και άσκοπο, που φέρνει προς το άμορφο αι προς το άπροχόρητο.

***

Οί πιο ξεχωριστές ως την ώρα κορφές νομίζω πως φανερώνονται, θεωρητικά και πρακτικά, σιά γραμμένα του Σολωμού και του Ψυχάρη και οί δυο οικοδόμοι μαζί με τον κριτικό και το δημιουργικό το νοϋ.

Παλαμάς

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

(Ο «Νομās» δαναγγέλλει όσα περιοδικά του στέλνονται)

— LE MONDE NOUVEAU. «Μηνιάτικη πανομμαχική και παγκόσμια Έπιθεώρηση».

Από τα περιεχόμενα του άρ. 3 (Μάρης): Λέοντα Μπορζουά: «Η Κοινωνία των Έθνων». Ι. Γ. Φλέτσο: «Η ποίηση του Άντρέ Φοντανά». — Άλεξ. Μπέιετς, καθηγ. του Πανεπιστ. στο Βελγιάδι: Μερικά για τη Βαλκανική. — Βιίτερ ντε λυ Μάρ: τέσσερα άγγλικά ποιήματα. Εργαστ. Ρενώ: Μιά βραδιά στοϋ Βερολίν. — Η πνευματική κίνηση στις χώρες της Άντάντ. Ο φιλολογικός και καλλιτεχνικός μήνας κτλ.

«Le Monde Nouveau» είναι ένα νέο, εξαιρετικά πλοίοιο, καλογραμμένο μά και καλοτυπωμένο περιοδικό που έχει σκοπό να δουλέψει για το σπερότερο, κοινωνικό οικονομικό, φιλολογικό και καλλιτεχνικό σύνδεσμο της Γαλλίας με τις συμμαχικές και ονδέτερες χώρες. Οί ταχτικοί συντάχτες του είναι από τα πιο σημαντικά πρόσωπα. Διευθυντής του φιλολογικού μέρον; είναι ο Πωλ Φόρ. — Τιμή του τεύχους φρ. 2,50

— MERCURE DE FRANCE. Από τα περιεχόμενα του άρ. 505 (Ίούλιος): — Στο περιθώριο της άμερικανικής Φιλολογίας. — Η οικονομική Εύρωπη και ή εθνικιστική πλάνη. — Ζελβέρ ντε Βοναζέν: ποιήματα. — Έπιθεώρηση του δεκαπενθμέρου κτλ.

— ΓΡΑΚΧΟΣ. (30 Ίουνίου). Άπεργία Τραπεζικών. — Η Διευθής άπεργία. — Καούτοκ: Το σοσιαλιστικό πρόγραμμα. — Ο Μπλοσβικισμός. Άντικρατικός σοσιαλισμός. Έλληνικές Φεμινισμός κτλ.

— ΛΥΡΑ. (Ίούμιος). — Σικελιανού, Κουκούλα, Μαλακάση, Μπούρλου, Λαΐδη, Σταυροπούλου: Ποιήματα. — Νικολαΐδη: Διήγημα. — Ίμπος: Ζάν Γκαμπριέλ Μπόρμαν. — Ρ. Βάγνερ: Το καλλιτεχνικό του μέλλοντος. — Μιχολοπούλου: Έλληνομαγεις.

— ΜΑΥΡΟΣ ΓΑΤΟΣ (Ίούμιος). — Σπαταλά: — Γιατί σόζεται αποσπασματικό το έργο του Α. Σολωμού. — Η 5η ώδη από την Κόλαση του Δάντη, μεταρραμένη σ' έντεκασύλλαβες τερτίνες. Βουτιερΐδη: Κασάνδρα. — Νικήτα: Ο έρημίτης. — Δημακοπούλου: Από τις Στροφές του Μωρεάς. — Κουκούλα: τραγούδια του Φάινε. — Δαμιράλη: Ποίημα. — Φωτάκη: Διήγημα κτλ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γ. ΓΚΑΪΓΕΡΣΤΑΜ: Ο Πέτρος με εθνα μάτι. — Χιονισμένος χειμώνας. (μετάφρ. Α. Κουκούλα). Το έκδοτικό βιβλιοπωλείο Γ. Βασιλείου (Σταδίου 42) έδγαλε σε κομψό βιβλίο αυτά τα δύο διηγήματα του γνωστού Σουηδού αωγγραφέα. Έτοιμάζει τώρα την «Έντα Γκάμπλερ» του Ίφεν και άλλα διαλεχτά έργα, μεταρρασμένα όλα από τον ίδιο μεταρραστή.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΓΛΔ: Η μπαλλάδα της φνλακίης του Ρίντιγγ (μεταφρ. Κ. Καρθαΐος). Έκδ. «Τύπου». Δραχ. 2.50). ΓΚΑΙΤΕ: Μιιδν (Μεταφρ. Ήλ. Βουτιερΐδης). Έκδ. «Τίπου». Δρ. 2.50). Είναι ά πρώτα βιβλία, από τη σειρά των διαλεχτών Έλληνικών και ξένων έργων, που ή Έκδοτική Έταιρεία «Τίπος» άρχισε να εκδίδει. Τα βιβλία πουλιούνται σιά γραφεία της (δδ. Σοφοκλέους 3) και σ' όλα τα βιβλιοπωλεία.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ Κ. ΠΟΛΑΚΗ: Οί έπλ Μάρκου

Ἀθηναίων καὶ Κομμύδα μαρινηθήσαντες; Χριστιανὸν (ἱστορικὴ ἐπὶ ἡδοναία).

Κ. ΦΑΛΤΑΤΣ: Ἡ Ναυμαχία τῆς "Ἑλλης". Εἶναι μιὰ πολὺ καλογραμμένη περιγραφή ναυμαχίας, ὅπου, καθὼς λέει ὁ συγγραφέας, κατὰ γεγονότα, τὰ πρόσωπα, οἱ εἰκόνες, οἱ ὁμιλίες ἀκόμα, εἶναι παρμένα μὲ μεγάλη αὐστηρότητα ἀπὸ τὴν πραγματικότητα μόνον καὶ τὴν ἀλήθεια. Κρίση στὴν οὐσία τοῦ βιβλίου θὰ μπορούσε, φυσικά, νὰ κάνει μόνο ἓνας εἰδικὸς, πὺν νὰ γνωρίζῃ καὶ ὅλας τὸ ἱστορικὸ τῆς ναυμαχίας. Ὅσο γιὰ τὴ μορφή του, τὴ βροίκουμ ζωντανή καὶ περιποιημένη, δίχως νὰ μπορούμε γι' αὐτὸ νὰ τὸ κατατάξωμ στὴ λογοτεχνία, πὺν δὲν προσέχει τόσο στὴν ποιότητα τῆς περιγραφῆς, ὅσο στὴ συγκίνηση. Τὸ βιβλίο εἶναι πολὺ ἀξιαπέναντο, καὶ θὰ τὸ θεωρούσαμε εὐτύχημα, ἂν βρισκόμτοσαν πολλοὶ νὰ γράφουν τέτοιον εἶδος περιγραφῆς ἀπὸ τὸν πόλεμο. Θὰ μπορούσαν νὰ χρησιμεύουν ὡς βιβλὸ καὶ γιὰ τὸν ἱστοριογράφον τοῦ μέλλοντος, μὰ, καὶ περισσότερο, γιὰ τὸ λογιτέχνη καὶ τὸν ποιητὴ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Δ. Ἰκαρ. Δὲν τοῦ κακοφάνηκε, μὲλο πὺν μήτε διάβαζε ὅ,τι ἔστειλες, μήτε πὺν ἔγραψε ὁ ἴδιος στὴν ἀλληλογραφία. Σὰς εἴπαμε ὅτι ἡ ἀλληλογραφία γράφεται ἀπὸ πολλοὺς. Μολταὶν λέει, πὺς τὰ ὅσα τοῦ γράφεις, τὸν βεβαιώνουν πὺς πένυε νὰ παραστήσει ἔκείνον πὺν ἤθελε: ἕναν ἄνθρωπον μὲ σαλμένο μυαλό. Ὅσο γιὰ τὴν ἰδέα σου, πὺς σου πῆρε ἰδέες, μὰς φαίνεται σ' ἀλήθεια. Παράδοξη. Δυστυχῶς δὲ θυμούμαστε τι μὰς εἶχες στείλει. Ὅμως γιὰ νὰ πειστήτε κοιτάχτε στὸ 609 φύλλο, 20 τ. Μῆν τοῦ 1917 τοῦ «Νουμά» ὅπου ἔχει δημοσιεῖται ἀπὸ τὴν ἴδια σειρά πὺν τὴν εἶχε γράφει ἀπὸ τότε καὶ μὰς τὴν εἶχε διαβάσει. Ὅμως δὲν κάνετε καλὰ νὰ θυμῶντε ἔτσι. Πρέπει νάχτε ἀκόμα ἱσχύη σας πὺς μπορεῖ κατὰ τὴν νὰ μὴ μὰς ἀρῶσι, καὶ ὅμως νὰ εἶναι καλύτερο ἀπὸ ἕνα ἄλλο πὺν μὰς ἀρῶσι. Ἡ κρίση μας εἶναι ὑποκειμενική. Τὸ κάτω κάτω, μὴν ξεχνάτε πὺς εἴμαστε κῶμοι νὰ δημοσιεύουμε στὸ φύλλο μας ὅ,τι θέλουμε. Οὔτε ἂν γράφουμε κανένα νὰ μὰς διαβάσει.—κ. κ. Συνεργάτες. Ἐπειδὴ δυστυχῶς τὸ ἐνδιαφέρον μας καὶ οἱ κόποι μας νὰ προσέχουμε, μὲ οκλαστικότητα μπορούμε νὰ ποῦμε, ὅσα μὰς στέλνουνται, καὶ νὰ δίνουμε μὲ εὐσυνειδησία καὶ εὐκρίνεια τὴ γνώμη μας γι' αὐτά, ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ, τοῦναντίον δυσωρεστὴ μερικὸς ἀπὸ τοὺς κ. κ. συνεργάτες,—δηλώνουμε πὺς στὸ ἔξῃς, στὴν ἀλληλογραφία μας, θὰ περιοριστοῦμε στὸ νὰ εἰδοποιούμε πὺς λάβαμε ὅ,τι μὰς στέλνουν, καὶ θὰ δημοσιεύουμε ὅ,τι ἐγκρίνουμε. Ὅποιος θέλει τὴ γνώμη μας, παρακαλοῦμε νὰ μὰς τὴν ζητήσει μὲ τὸν ὅρο νὰ μὴ θυμῶνῃ μήτε νὰ ποιοιτεῖται. Omnibus non placere virtutis signum est.—κ. Περιεργό. Στὸ φύλλο 525 (3 τοῦ Μῆν 1914) τοῦ «Νουμά» ὑπάρχει τὸ πωμένο ἄρθρον πρωτοσέλιδο τοῦ Ρήγα Γκόλφη μὲ τὸν τίτλον: «Δελμούζος». Τὸ ἄρθρον αὐτὸ πῶνι τέσσαρες ὁλόκληρες σελίδες, 113—116, εἶναι ἓνας ὕμνος πέρα πέρα γιὰ τὴν ἔως τότε δράση τοῦ νέου παιδαγωγοῦ ἢ παιδαγωγικοῦ, καθὼς αὐτοτελοφροῖθηκε καὶ τέλωνε μὲ τ' ἀκόλουθα, πὺν δὲ γίνηκε καὶ πὺν δικαιολογῶν, ὅπως ὁδῶν, τὴ σημερινή μας ἐπιφυλακτικὴ στάση ἀπέναντι τῆς Ἐκπαιδευτικῆς τρανδρίας τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας. «Μὲ πλοτὴ ἀκατανίκητη, μὲ θάρος ἐμπνευσμένο, μὲ δση δύναμη, μακριὰ ὅπὸ κάθε τάση καταστρεφτικοῦ συμβιβασμοῦ, ὅς βοηθήσουμε στὸ μεγάλο του τὸ γερὸ δέντρο τοῦ γενναίου ξοκλαβωμοῦ, πὺν ἕνα κλαδί του γενναία πότισε μὲ τὴν ἀγάπην του ὁ Δεμόφους». Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Ἰακώπουλος

δὲ μιλούσανε ὅπως καὶ σήμερα, μὲ τὸ Δελμούζο. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ δημοσιεῖται στὸ «Νουμά» πρωτοσέλιδο τὸ ἄρθρον τοῦ Γκόλφη καὶ νὰ γράφῃ καὶ ὁ ἴδιος πρὶν καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴ δίκη τοῦ Ἀναπλιού, τόσες καὶ τόσες φορὲς ἐγκωμιαστικά γιὰ τὸν κ. παιδαγωγικό. Πὺν τὰ βλέπεις λοιπὸν τοῦ λόγου σου τὰ προσωπικά καὶ τίς ἄλλες ἀερολογίες πὺν μὰς ἀραδιάζεις στὸ γράμμα σου;—κ. Αἰμ. Φαίδρα. Βόλο. Ἐσηκώνουμε ἀπὸ τὸ γράμμα σου τὴν ἀκόλουθα παράγραφο: «Στὴν περὶ τὴν αὐτὴν σου καταγγέλλω ἐπίσημα τὸν κ. Ἰ. Τουφεξή, πὺν τόσο αὐτοῖα παρουσιάσθηκε στὸ μνημόνεον ἀνδρῶν σου μὲ ξένο τραντάφυλλο κλεμμένο ἀπὸ τὸ πνευματικὸ μου περιβόλι (κοιτάξτε φύλλο 306 Ἰουλίου 1919, σελίδα 460, ποίημα μὲ τὴν ἐπιγραφή «Θυσία» καὶ μὲ τὴν ὑπογραφή: Ἰ. Τουφεξή». Τί κρίση, ζήλῃς, νὰ κάνουμε γι' αὐτὴ τὴν «πόση»; καλύτερη κρίση εἶναι τὸ: Guarda e passa τοῦ Λάντη—Νο 3. Γιατὶ δὲν παίρνεις ἕνα ψεῦδος; Τὸ «στὴν πλατεία» τὸ χαίρει ἐκείνον τὸ φέτιμο.—κ. Τ. Αγαθ. Ἀκριβῶς τὸ ἴδιο λέμε γιὰ τὸν «Πλουτοκράτη». Τὸ «Κοιμήσου» θὰ δημοσιεῖται ἀργότερα. κ. Ἀνδ. Δοῦζ. Γιὰ τοὺς νεόπλουτους μὰς φαίνεται φονικό. Ὁ Φαρῶς θὰ δημοσιεῖται ἀργότερα. κ. Ν. Ἡλ. Ἐνας μεγάλος ποιητὴς δὲν κρίνεται ἔτσι εὐκόλῃ μὲ ἕνα «ναί» ἢ «ὄχι» οὔτε συγκρίνεται μ' ἕναν καλὸ ποιητὴ. κ. Τακ. Φίτα. Δημοσιεύονται καὶ ἄλλοι «Ἀλῆτες» μὰ μὴ βιάζεσθαι γιατί ἔχουμε τόσην ὕλη πὺν δὲν τὴν προφταίνουμε. Οἱ «στοχασμοὶ» πὺν καλοὶ. Κι' αὐτοὶ θὰ δημοσιεῖτον.—κ. Κ. Ναματ. Θὰ δημοσιεῖτον καὶ τὰ δύο. Ἡ γνώμη μας εἶναι πὺς εἶναι πολὺ καλὰ καὶ νὰ δοκίμῃς.—κ. Παν. Κ. Καν. Θὰ δημοσιεῖται κ. Βαρδ. Γιατὶ νὰ μιμῶσαι πράγματα γνωστά! Μπορεῖς γράφῃς κατὰ πρωτότυπον, δικὸ σου καὶ νάνα καλῆτερο.—κ. Σ. Γα. Δὲν εἶναι καὶ κακό. Ὅμως ὕστερα ἀπὸ τὸν Προμηθεῖα καὶ Σίσυφον πὺν δημοσιεύσαμε μὰς φαίνεται καλῆτερο νὰ μὴ δημοσιεῖται.—κ. Περ. Αβρηλ. Ἡ Φλογοῦλα θὰ δημοσιεῖται ὅμως δὲν ξέρουμε πότε, γιατί εἶναι μεγαλότιμο.—κ. Δ. Κ. Δελαν. Ἡ διεύθυνση πὺν ζητᾷ, εἶναι: Au Senat. Palais de Luxembourg. Paris VI.—

*** ΤΥΠΟΣ ***
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

ΓΚΑΙΤΕ:

Μινιδόν

Μετάφρασις ΗΛ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΗ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΓΓΛΑ:

Ἡ μπαλλάδα τῆς φυλακῆς τοῦ Ρίντιγγ.

Μετάφρασις Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ:

Τὸ σπῆτι μὲ τὸ ἀέτωμα
καὶ ἄλλα διηγήματα.

Μετάφρασις ΑΘ. Π. ΜΙΧΑ.

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ:

Φάουστ.

Μετάφρασις ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΗ.

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΚΩΝΣΤΑΝ:

Ἀδύλφος.

Μετάφρασις ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ.

ΑΡΘΟΥΡ ΡΑΝΣΟΜ:

Ὁ Ὅσκαρ Ουάιλντ καὶ τὸ ἔργον του.

Μετάφρασις Κ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ.